

Berberian

Paris

29.8.1955

Aziz ve muhterem dostum Tayyip Beyefendi,

Zara'dan yazdığınız mektup güzel bir sürpriz oldu. 25 Mayıs'ta cevabını verdiğim 6 Mayıs tarihli mektubunuzdan sonra sizden mektup almamıştım. İmtihanlar ve başka meşguliyetler belki yazı yazmaya müsait değildiler. Herhalde sizden başka mektup almamışımdır. Verdiğiniz malumatlardan dolayı teşekkür ederim.

İsimleri değişmiş olan ve eskiden kısmen veya tamamen Ermenilerle meskûn köylerin listesini gönderirseniz çok faydalı olur. Ben "Köylerimiz" isimli kitapta isimleri değişmemiş köyleri buldum, fakat diğerlerini tabii bulamadım. Bütün bu köylerin eski isimleri de çok enteresandır. Belki Grekçe veya Latince isimlerle izah edilebilir.

İsmi unutulmuş olduğunuz köy Kemis olmalıdır. Bu köy Strabia zamanında Kamisa adını taşıyordu. O zaman Romalılar tarafından inşa edilmiş kalesi münhedimdi. Bu köyün Kızıl Irmağa bakan kısmında eski ve toprak altında harabeler varmış.

Çocukluklarında Sivas'tan çıkan iki Kemisli bu harabelere girmişler. Mermer taştan yapılmış merdivenler varmış. Ben zannediyorum ki bu harabeler (belki Hıfısaide zamanından kalma) şimdiye kadar meydana çıkarılmıştır. Fakat buna dair bir neşriyata tesadüf etmedim. Herhalde Audeistu ve Camoat bunları görmemişlerdir. Eski (Etnikite, Roma ve Bizans) devirlerine ait kitabeleri fotoğrafla etmek imkânını bulursanız arkeologlara büyük bir hizmet etmiş olursunuz. Fakat Astadia Prakica gözden geçirmenizi rica ederim. Bu kitaplarda birçok kitabeler hakkında malumat vardır. Fakat yeni kitabeler bulmak vesileleri de eksik değildir. Bugünkü Havik Kalesi'nin eski yeri neredeymiş acaba? Koçhisar'ın Ermenice adı Bedrosi (Bedrosi)dir yani Bedrosi isminde bir şahsın (veya büyük bir zatın) köyü. Herhalde Ermenicede şimdiye kadar Havik isminde bir köye tesadüf etmedim.

Birkaç ay evvel Münir Bey sizin profesör nasp edileceğinizi yazmıştı. Nasp edildiğinizi bana bildirmesini rica etmiştim, fakat cevap vermedi. Ben de tekrar yazamadım. Verdiği malumat doğru ise ne kadar mesrur olduğumu söylemeye hacet görmem ve samimi tebrik ederim. Ben şöyle böyle gidiyorum. Sıhhaten şikâyet edecek bir sebep yoktur. Hürmetler ve muhabbetlerle.

V. Berberian